

ULKOMINISTERIÖ

Ihmisoikeuspolitiikan yksikkö

Valtionavustus vuonna 2020

YLEISEHDOT

Tuen käyttö ja omarahoitusosuus

1. Myönnetty avustus on valtionavustusta järjestön itsenäisesti harjoittamaan toimintaan (Etyj) toiminnan tukemiseksi tai ihmisoikeustyön edistämiseksi. Järjestö on itse vastuussa avustuskohteen tai hankeavustuksensa toteuttamisesta mahdollisesti aiheutuvista vaateista ja muista seuraamuksista. Avustuksella rahoitettavan toiminnan tulee olla yhteiskunnallisesti hyväksyttävää.

2. Valtionavustusta voidaan käyttää vain avustuskohteen toteuttamisen kannalta välttämättömiin ja kohtuullisiin menoihin siten kuin hakemuksessa sekä maksun edellytyksenä annettavassa sitoumuksessa on mainittu tai ministeriö on avustusta myöntäessään edellyttänyt. Järjestön tulee järjestää taloudenhoitonsa ja toimintansa taloudellisesti.

Avustusta ei voida myöntää mm. seuraavanlaisiin kuluihin:

- järjestön normaaleiksi katsottaviin hallintokuluihin
- edustuskuluihin
- järjestöä itseään tai sen toimintaa esitteleviin julkaisuihin (esim. järjestölehdet, internetkotisivujen perustaminen tai ylläpito jne.)
- jo tapahtuneeseen tiedotustoimintaan

3. Järjestön edellytetään kattavan osan tuettavan toiminnan kustannuksista. Omarahoitukseksi voidaan katsoa myös vapaaehtoistyö. Omarahoitusosuuden on tultava kotimaisista lähteistä ja sen alkuperä on selvitettävä. Jos avustuskohteen toimintasuunnitelma ja kustannusarvio muuttuvat tai jos avustusta halutaan käyttää muuhun kohteeseen tai tarkoitukseen kuin mihin sitä on myönnetty, järjestön tulee hakea ministeriöltä lupaa käytötarkoituksen muutokseen kirjallisesti ja ennen muutoksenalaisen toiminnan aloittamista. Järjestön tulee viipymättä ilmoittaa ministeriölle avustusten toteutusaikataulun muuttumisesta tai muusta tuen käyttöön olennaisesti vaikuttavasta muutoksesta.

4. Järjestön tulee etukäteen ilmoittaa ulkoministeriölle avustukselle järjestettävän tilaisuuden, seminaarin, näyttelyn yms. tapahtuman ajankohdasta, jotta ministeriö voi niin halutessaan lähettää edustajansa tilaisuuteen.

5. Myönnetty avustus tulee käyttää myöntövuonna. Mikäli järjestö ei ole kuukauden kuluessa päätöksestä palauttanut sitoumus- ja maksatuspyyntölomakkeita, ministeriö voi purkaa myöntöpäätöksen ja kohdentaa näin vapautuneet varat uudelleen.

6. Avustus maksetaan kustannusten ajoittumisen perusteella yhdessä tai useammassa erässä järjestön ilmoittamalle pankkitilille. Avustuksen maksatusta varten järjestön on toimitettava ministeriölle asianmukaisesti täytetty, ministeriön ohjeiden mukainen maksatuspyyntölomake.

Avustuksen käytön valvonta

7. Ministeriöllä tai sen määräämällä edustajalla sekä valtiontalouden tarkastusvirastolla on oikeus järjestön tiloissa tai muutoin tarkastaa järjestön kirjanpito, omaisuus ja muut tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat, tallenteet ja muu aineisto sekä tarkastaa muutoinkin avustushankkeen toteutumista. Järjestö on velvollinen antamaan ministeriölle ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot, tarkastukseen tarvittava aineisto sekä avustamaan muutoin tarkastuksen suorittamisessa.

8. Avustuksen kirjanpidossa ja seurannassa on noudatettava kirjanpitolakia ja -asetusta sekä hyvää kirjanpitoa avustukseen myönnettyjen varojen osalta. Kirjanpito ja varojen seuranta on järjestettävä siten, että avustuksen ja hankkeen kokonaisvarojen käyttöä koskevat tiedot ja tiliselvitykset sekä omarahoitus näkyvät erillisenä tilinä ja ne voidaan vaikeuksitta selvittää ja tarkastaa kirjanpidosta.

Tositteista tulee ilmetä kirjanpidon kannalta tarpeelliset tiedot ja ne tulee arkistoida ja säilyttää siten, että ne ovat ministeriön tarkastettavissa. Kirjanpidon ja tiliselvityksen tarkastus on järjestettävä asianmukaisesti ja siten, että kirjanpidon ja tiliselvityksen tarkastavat järjestön yhdistyslain (503/1989) mukaisesti valitsemat tilintarkastajat tai toiminnantarkastajat.

9. Järjestön on annettava ministeriölle kustakin avustuskohteesta ministeriön erikseen antamien ohjeiden mukainen avustushankkeen toimintaa ja varainkäyttöä koskeva raportti. Raporttilomakkeen kohtaan 5 "avustuksen tiliraportti" tulee merkitä avustuksen käyttöä koskeva, kustannuslajeittain eritelty tilitys.

Avustuskohteen vastuuhenkilön on hyväksyttävä ja allekirjoitettava avustuskohteen toimintaa koskeva raporttiosuus, minkä lisäksi järjestön tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan on hyväksyttävä ja allekirjoituksellaan varmennettava varainkäyttöä koskeva raporttiosuus, ja sen tiedot oikeiksi.

Tosittekooppioita ei tarvitse oheistaa. Raportin mukana toimitetaan mallikappale tai muu selvitys avustuksella tuotetusta tiedotusaineistosta.

Raporttiin liitetään:

- järjestön tilinpäätös (tuloslaskelma, tase ja järjestön vuosikertomus)
- tilintarkastuskertomus tai toiminnantarkastuskertomus

- tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan erillinen vakuutus siitä, että avustus on käytetty sille asetettujen ehtojen ja valtionavustuksia koskevien säännösten mukaisesti (valtionavustuslaki 688/01 ja sen nojalla annetut säädökset)

Ulkoministeriö voi myös pyytää järjestöltä tarpeelliseksi katsomiaan muita selvityksiä.

Raportti vuodelle myönnetyn avustuksen käytöstä on annettava viimeistään kuukauden kuluttua tapahtumasta, ellei ministeriön kanssa ole toisin sovittu. Raportin laiminlyöminen voidaan katsoa esteeksi avustuksen myöntämiselle seuraavina vuosina.

Ehtojen laiminlyönti - avustuksen palauttaminen

10. Jos ministeriön avustuksen käytölle asettamia ehtoja ei ole noudatettu, ministeriö voi

- asettaa määräajan ehtojen täyttämiseksi,
- keskeyttää avustuksen maksamisen, ja/tai
- määrätä jo maksetun avustuksen palautettavaksi.

11. Ministeriö voi keskeyttää järjestölle myöntämänsä avustuksen maksatuksen, jos

- on perusteltua aihetta epäillä, että järjestö ei menettele avustuksen käytölle asetettujen ehtojen mukaisesti
- ne perusteet, joilla avustus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet, tai
- Euroopan yhteistyön lainsäädännössä tätä edellytetään.

12. Järjestö on velvollinen viipymättä palauttamaan

- sen osan avustuksesta, joka on jäänyt käyttämättä avustuskohteen päättyessä tai keskeytyessä tai jos varoja ei muusta syystä voida käyttää avustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla tarkoitukseensa,
- sen osan avustuksesta, jota ei ole käytetty avustusta koskevien ehtojen edellyttämän määräajan kuluessa,
- virheellisesti, liian suurena tai muutoin ilmeisen perusteettomasti saamansa avustuksen tai sen osan.

13. Ministeriöllä on oikeus jättää myönnetty avustus maksamatta ja periä jo maksettu avustus tai osa siitä takaisin korkoineen, jos havaitaan, että

- järjestö on jättänyt palauttamatta kohdassa 12. palautettavaksi luokitellun avustuksen,
- järjestö on käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty,

- järjestö on avustuksen saamiseksi esittänyt väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen myöntämiseen, sen määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan,
- järjestö ei toimita edellä kohdassa 9. tarkoitettua raporttia ja selvityksiä määräaikaan mennessä tai vaikeuttaa avustuksen käyttöä koskevia valvontatoimenpiteitä,
- järjestö on lopettanut avustuksen kohteena olleen toiminnan tai supistanut sitä olennaisesti, tai luovuttanut sen toiselle,
- järjestö on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai järjestön kyky vastata avustuksen kohteena olevasta toiminnasta on heikentynyt muun vastaavan syyn vuoksi,
- järjestö jättää muutoin noudattamatta avustuksen käyttöä koskevia ministeriön asettamia ehtoja tai voimassaolevia valtionavustuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä,
- Euroopan yhteisön lainsäädännössä sitä edellytetään, tai
- avustuksen maksamisen lopettamiseen tai takaisinperimiseen on voimassaolevien valtionavustuksia koskevien säännösten mukainen peruste tai muu edellisiin seikkoihin verrattava erityinen syy.

14. Järjestön on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle korkolain (633/82) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä avustuksen maksupäivästä sen takaisinmaksupäivään. Jos järjestö ei ole maksanut takaisin perittävää määrää ministeriölle eräpäivään mennessä, maksamatta jääneelle määrälle on maksettava eräpäivästä lukien vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisesti.

15. Ministeriö voi valtionavustuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevien säännösten puitteissa kuitenkin päättää, että takaisin perittävä tai palautettava määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan tai osittain perimättä tai palauttamatta, jos takaisinperintä tai palauttaminen on kohtuutonta asian laatuun tai olosuhteisiin nähden.

16. Takaisin perittävä määrä korkoineen voidaan vähentää muusta ministeriön järjestölle myöntämästä valtionavustuksesta.

Muut avustuksen käyttöä koskevat ehdot

17. Muilta osin noudatetaan **valtionavustuslaissa (688/2001)** ja sen nojalla annetuissa säädöksissä valtionavustuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä.

LIITE: malli tilintarkastajalle tiedotustuen käyttöön liittyvästä vakuutuksesta

valtionavustuslaki pdf-tiedostona <http://www.edilex.fi/pdf1/sk/01/vihko098.pdf>